06/01/2020

Ο αγιασμός των κουδουνιών στο Ηράκλειο

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Ηράκλειο: Μαζί με τον βουτηχτή που είχε καταφέρει να πιάσει το σταυρό, ο ιερέας κάθε ενορίας, πήγαινε για να αγιάσει σπίτια και πιστούς. Το έθιμο περιλάμβανε σύντομη στάση και κέρασμα στα σπίτια όπου έμπαιναν, με τον πρωτοβουτηχτή, όπως ήθελε η παράδοση, να παίρνει καλοτυχία όχι μόνο από την επιτυχία να πιάσει πρώτος το σταυρό, αλλά και από τις ευχές να’ ναι καλή η χρονιά του, που λάμβανε από τους συγχωριανούς του. Σήμερα, στις περισσότερες ενορίες ο αγιασμός των σπιτιών γίνεται από τον ιερέα, χωρίς όμως τη συνοδεία του «πρωτοβουτηχτή» και άλλων ατόμων που παραδοσιακά, τιμώντας παλιότερα το έθιμο, σχημάτιζαν πομπή για τα σπίτια κάθε ενορίας. Το έθιμο των «βουτηχτάδων» συνεχίζεται μέχρι και σήμερα σχεδόν σε όλες τις περιοχές του Ηρακλείου, με νεαρά κυρίως αγόρια να αψηφούν τις καιρικές συνθήκες και να βουτάνε στα νερά, για να πιάσουν το σταυρό των Θεοφανείων και θεωρείται μέχρι και σήμερα μεγάλη τύχη για όποιον νέο, καταφέρει να πιάσει το σταυρό.

Ένα έθιμο που ήταν ταυτισμένο με τα Θεοφάνεια, σε αρκετά χωριά του Ηρακλείου, ήταν και τα λεγόμενα «φωτοκόλυβα», που φτιάχνονταν από τις νοικοκυρές την παραμονή των Θεοφανείων. Μια νηστίσιμη συνταγή που για να την εκτελέσουν οι γυναίκες έβραζαν σιτάρι και άλλους καρπούς, πρόσθεταν ζάχαρη, σταφίδες, ρόδια

και κανέλα και αυτό αποτελούσε το γεύμα της ημέρας, ενώ με αυτούς τους καρπούς τάιζαν και τα ζώα την ημέρα εκείνη, χωρίς να ξεχνάνε τα πουλιά, στα οποία έριχναν από τους καρπούς, στις σκεπές των σπιτιών.

Ένα ακόμη έθιμο που μέχρι σήμερα τηρείται σε μικρότερη όμως κλίμακα στο νότιο τμήμα του Ηρακλείου, σε κάποια χωριά, είναι η ευλογίας των κουδουνιών, που οι κτηνοτρόφοι πιστεύουν ότι αποτελεί ευλογία για το κοπάδι.